

leoslavističkoga znanstvenoga skupa
»Nahé jsou všechny národy bez knih«

biti dostupni zainteresiranoj akademskoj
javnosti.

ANA ŠIMIĆ

VIRTUALNA IZLOŽBA O ŽGOMBIĆEVU ZBORNIKU

Godine 1882. u Portu (današnja Općina Malinska-Dubašnica) na Otoku glagoljice, tj. Krku, gvardijan trećoredskoga samostana svete Marije Magdalene fra Benko Žgombić poklonio je Ivanu Milčetiću zanimljivu glagoljsku knjigu. Knjiga, poznata pod nazivom *Žgombićev zbornik*, kao Milčetićeve je ostavština svoje konačno boravište dobila u Zagrebu, u Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. 2019. godine, nakon više od jednoga stoljeća, vratila se na Krk zahvaljujući virtualnoj izložbi koju su pripremili suradnici Staroslavenskoga instituta na hrvatskom programu Europske noći istraživača.

Europska noć istraživača inicijativa je Europske komisije unutar akcije Marie Skłodowska-Curie (MSCA) s temeljnim ciljem popularizacije znanosti. Održava se posljednji rujanski petak u gradovima diljem Europe, a prethode joj i brojna preddogađanja. Dvogodišnji hrvatski program (2018./2019.) provelo je osamnaest akademskih i neakademskih ustanova u Republici Hrvatskoj, s Ministarstvom znanosti i obrazovanja kao koordinatorom. Dok je 2018. godina bila posvećena oživljavanju kulturne baštine, 2019. godine naglašena je ideja o važnosti očuvanja kulturne baštine za budućnost.

Budući da su prošlogodišnje aktivnosti Staroslavenskoga instituta bile vezane za jednu glasovitu liturgijsku glagoljsku knjigu, *Misal kneza Novaka* (1368.), ovogodišnje su se usredotočile na mlađi kodeks neliturgijskoga štiva, *Žgombićev zbornik* (16. st.), koji se smatra jednim od najvažnijih srednjovjekovnih hrvatskih književnih zbirki.

Zbirka je to koja, premda je u određenom povijesnom trenutku dospjela na Krk, na tom otoku nije nastala. Tri su njezina uočljiva dijela pisana na trima različitim lokacijama: na unutarnjem ili istočnom dijelu Istre, u Roču i u Mošćenicama. Sadržajno bogatstvo *Žgombićeva zbornika* obuhvaća hagiografske, apokrifne, didaktične, pasionske, homiletske i egzemplarne tekstove. U njemu se, između ostaloga, može čitati *Lucidar* u kojem se spominju Istra i Učka, *Djela apostola Petra i Andrije*, *Život Marije Magdalene*, *Besjede triju svetitelja*, *Legenda o Drvetu Križa*, *Dijalog Djevice Marije i Anselma o Isusovoj muc*i, Jeronimova *Legenda o Pavlu Pustinjaku* i drugi zanimljivi književni biseri koji otkrivaju interese i ukus srednjovjekovnih čitatelja. Da *Žgombićev zbornik* nije njegovao samo njihov duh, nego i tijelo, pobrinuo se anonimni pisar koji je na koncu kodeksa dopisao medicinske recepte za

zubi, za glisti, za kamik i neke druge u ono vrijeme učestale tjelesne tegobe.

Suradnici Staroslavenskoga instituta na projektu – Ivan BOTICA, Blanka CEKOVIĆ, Marija-Ana DÜRRIGL, Sandra POŽAR, Andrea RADOŠEVIĆ (koordinatorka) i Ana ŠIMIĆ – osmislili su virtualnu izložbu posvećenu povijesti toga znamenitoga zbornika te njegovim paleografskim, jezičnim i sadržajnim zanimljivostima.

S obzirom na činjenicu da su djeca jedna od osnovnih ciljanih skupina procesa popularizacije znanosti, prvo je predstavljanje izložbe održano u Osnovnoj školi Malinska-Dubašnica u Malinskoj na Krku 23. rujna 2019. godine. Tako se *Žgombičev zbornik*, premda virtualno, ipak vratio u zavičaj u kojem se nalazio prije nego je od štiva franjevac trećoredaca glagoljaša postao predmetom znanstvenoga istraživanja.

Predstavljanje izložbe bilo je popraćeno prigodnim izlaganjima autora izložbe, koji su znatiželjne krčke osnovnoškolce i njihove profesore podsjetili na vrijedni glagoljski kodeks, dragocjenu

stečevinu ne samo njihove lokalne nego i opće hrvatske kulturne povijesti.

Promociji se pridružila i znanstvenica s Instituta za etnologiju i folkloristiku Maja PASARIĆ, stipendistica akcije Marie Skłodowska-Curie, koja je školarce ukratko upoznala s rezultatima svoga istraživanja odnosa čovjeka i životinja.

Povratak na otok Krk s hrvatskoglagoljskim *Žgombičevim zbornikom* u digitalnom ruhu bio je dobrodošla prilika za razmjenu znanja i ideja svih prisutnih, povezanih ne samo ljubavlju prema glagoljaštvu nego i željom za istraživanjem, stvaranjem i mijenjanjem, imperativima Noći istraživača 2019. godine.

Sudjelovanjem u tom europskom projektu Staroslavenski je institut, kao javni institut i središnja hrvatska akademska ustanova za proučavanje glagoljaštva, još jednom potvrdio predanost jednoj od svojih važnih društvenih zadaća, a to je popularizacija i promocija hrvatskoglagoljske baštine i plodna suradnja s lokalnom zajednicom.

ANA ŠIMIĆ

MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SKUP *HIERONYMUS NOSTER*

(Ljubljana, 23. – 26. listopada 2019.)

U Slovenskoj akademiji znanosti i umjetnosti u Ljubljani od 23. do 26. listopada 2019. održan je Međunarodni znanstveni skup *Hieronymus noster* u čast 1600. obljetnice Jeronimove smrti. Na skupu je sudjelovalo više od 100 znanstvenika iz brojnih zemalja. Skup se održavao pod

visokim pokroviteljstvom predsjednika Republike Slovenije Boruta Pahora. Kao svojevrsan moto konferencije poslužio je Jeronimov citat iz pisma prijatelju *Hieronymus, veni foras – Jeronime, izidi* (Ep. 4). Cilj je konferencije bio prikazati nova znanstvena dostignuća u proučavanju